

* A A M - 0 0 2 - 0 0 1 4 0 9 *

AAM-002-001409

Seat No. _____

B. Com. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2016

Banking : Paper - IV

(Elective - I)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001409

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બંને વિભાગના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખો.

વિભાગ-૧

૧ M.C.Q. :

૨૦

(૧) ક્લિયરીંગ હાઉસ સ્થાપનાનો વિચાર સૌપ્રથમ કોણે કર્યો ?

- (A) ઈરવીન (B) લોર્ડ ચોલસે
(C) ડબલ્યુ ઈવીટ (D) થોમસ

(૨) ડોક વોરંટ કયાં પ્રકારનો દસ્તાવેજ છે ?

- (A) બંદરને લગતો (B) પોસ્ટને લગતો
(C) બેંકને લગતો (D) પોલીસને લગતો

(૩) બેંકમાંથી નાણાં ઉપાડવા માટે કયા ફોર્મનો ઉપયોગ થાય છે ?

- (A) વિરોલ ફોર્મ (B) પે-સ્લીપ
(C) સેવિંગ ફોર્મ (D) જનરલ ફોર્મ

(૪) RBIની સ્થાપના કઈ સાલમાં થઈ ?

- (A) ૧૯૫૦ (B) ૨૦૦૦
(C) ૧૯૪૭ (D) ૧૯૩૫

- (પ) ગ્રાહકના વ્યવહારોની નોંધ કઈ બુકમાં કરવામાં આવે છે ?
- (A) ચેક બુક (B) પાસબુક
(C) સ્કોરર બુક (D) મિનિટ બુક
- (દ) જીવન વીમા પોલિસી શા માટે લેવામાં આવે છે ?
- (A) રોકાણ માટે (B) નાણાં કમાવા માટે
(C) ભયત માટે (D) જોખમ સામે રક્ષણ
- (૭) નાબાર્ડની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી ?
- (A) ૧૨ જુલાઈ ૧૯૮૨
(B) ૧૨ જુલાઈ ૧૯૮૨
(C) ૧૫ જુલાઈ ૧૯૭૨
(D) ૧૫ જુલાઈ ૧૯૮૨
- (૮) વ્યાપારી બેંકો અમયાદિત શાખાસર્જન કરે તો _____.
- (A) ફુગાવો સર્જાય
(B) મંદી સર્જાય
(C) આર્થિક વિકાસ થાય
(D) આર્થિક અસ્થિરતા સર્જાય
- (૯) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
- (A) ૭ ઓક્ટો. ૧૯૫૬ (B) ૭ ઓક્ટો. ૧૯૬૬
(C) ૨ ઓક્ટો. ૧૯૮૫ (D) ૨ ઓક્ટો. ૧૯૭૫
- (૧૦) શાખ શબ્દ કોના પરથી ઉતરી આવ્યો છે ?
- (A) Credit (B) Cader
(C) Creder (D) Credere
- (૧૧) વ્યાપારી બેંકોમાં કુલ કેટલા વિભાગ હોય છે ?
- (A) ૧ (B) ૨
(C) ૪ (D) ૫

(૧૨) ગ્રાહકના વ્યવહારોની નોંધ કઈ બુકમાં કરવામાં આવે છે. ?

- (A) પાસ બુક (B) ચેક બુક
(C) સ્કોરર બુક (D) મિનિટ બુક

(૧૩) બેંકદર કોણ નક્કી કરે છે ?

- (A) વ્યાપારી બેંક (B) સહકારી બેંક
(C) રિઝર્વ બેંક (D) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક

(૧૪) શાખ સર્જનની વ્યાખ્યા સુવ્યવસ્થિત કોણે આપી ?

- (A) થોમસ (B) ફેડરિક બેન્હામ
(C) લોર્ડ ચોલસે (D) ઈરવીન

(૧૫) વ્યાજનાં દરો કોણ નક્કી કરે છે ?

- (A) નાણામંત્રી (B) પ્રધાનમંત્રી
(C) RBI (D) SBI

(૧૬) બેંકિંગ અંગેની કામગીરી બજાવતી મુખ્ય વ્યક્તિ કે કંપનીને શું કહેવાય ?

- (A) મેનેજિંગ ડિરેક્ટર (B) મેનેજર
(C) બેંકર (D) ડાયરેક્ટર

(૧૭) ક્લિયરિંગ હાઉસની શરૂઆત કઈ સાલમાં થઈ છે ?

- (A) ૧૭૭૫ (B) ૧૭૮૦
(C) ૧૮૦૦ (D) ૧૮૫૦

(૧૮) કયા કાર્ડ દ્વારા ગ્રાહકના ખાતામાં જમા રકમ હોય તેના કરતાં વધુ ઉપાડવાની છૂટ મળે છે ?

- (A) ATM (B) ડેબિટ કાર્ડ
(C) ક્રેડિટ કાર્ડ (D) સ્માર્ટ કાર્ડ

(૧૯) તારણ એટલે શું ?

(A) કિંમતી ધાતુ

(B) મૂલ્યવર્ધિત મિલકતો

(C) જામીનગીરી

(D) મૂલ્યવાન વસ્તુઓ

(૨૦) કોસિગની વ્યાખ્યા કઈ કલમમાં આપવામાં આવી છે. ?

(A) કલમ - ૧૨૯, ૧૩૦

(B) કલમ - ૧૨૫, ૧૨૬

(C) કલમ - ૧૨૭, ૧૨૮

(D) કલમ - ૧૨૩, ૧૨૪

વિભાગ-૨

૨ કિલયરિંગ હાઉસનો અર્થ સમજાવી તેની કામગીરી વર્ણવો ? ૧૦

અથવા

૨ શાખસર્જન એટલે શું ? શાખસર્જનની વિવિધ પદ્ધતિઓ જણાવો ?

૩ બેંક મેનેજરનાં કાર્યો જણાવો ? ૧૦

અથવા

૩ તારણ એટલે શું ? વિવિધ પ્રકારના તારણો વિશે ટૂંકમાં સમજૂતી આપો. ?

૪ ભારતમાં વિદેશી બેંકો વિશે ટૂંકમાં માહિતી આપો. ? ૧૦

અથવા

૪ આધુનિક વ્યાપારી બેંકોના પ્રણાલિકાગત કાર્યોની ચર્ચા કરો.?

૫ વેપારી બેંકોના લોન વિભાગ અને રોકડ વિભાગની કામગીરી સમજાવો ? ૧૦

અથવા

૫ RBIનાં પ્રણાલિકાગત કાર્યો વિશે સમજૂતી આપો

૬ ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈપણ બે) ૧૦

(૧) સહકારી બેંકો

(૨) ભારતમાં ખાનગી બેંકો

(૩) રેલવે રસીદ

(૪) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક.

ENGLISH VERSION

Instruction : Write answers of both section in main answer sheet

SECTION - 1

1 M.C.Q. : 20

- (1) Who initiated clearing house first ?
 - (a) Irvin
 - (b) Lord Cholse
 - (c) W. Iwit
 - (d) Thomas

- (2) Which type of documents in Doc Warrant ?
 - (a) Related to port
 - (b) Related to Post
 - (c) Related to bank
 - (d) Related to police

- (3) Which form is used to withdraw money from the bank ?
 - (a) Withdrawal form
 - (b) Pay slip
 - (c) saving form
 - (d) General form

- (4) In which year RBI was established ?
 - (a) 1950
 - (b) 2000
 - (c) 1947
 - (d) 1935

- (5) In which book customers' transactions are recorded ?
 - (a) Cheque book
 - (b) Pass book
 - (c) Scorer book
 - (d) Minutes book

- (6) Why the Life Insurance Policy is Purchased ?
 - (a) For Investment
 - (b) For earning money
 - (c) For savings
 - (d) Protection against risk

- (7) When NABARD was established ?
 - (a) 12 July 1982
 - (b) 12 July 1992
 - (c) 15 July 1972
 - (d) 15 July 1982

- (8) If commercial banks do unlimited credit creation _____.
- (a) Create inflation
 - (b) Create depression
 - (c) Do economic growth
 - (d) Create economic instability
- (9) When rural regional banks were established ?
- (a) 7 Oct. 1956
 - (b) 7 Oct. 1966
 - (c) 2 Oct. 1985
 - (d) 2 Oct. 1975
- (10) From which word credit is derived ?
- (a) Credit
 - (b) Cader
 - (c) Creder
 - (d) Credere
- (11) How many departments are there in Commercial Banks ?
- (a) 1
 - (b) 2
 - (c) 4
 - (d) 5
- (12) In which book customers transactions are recorded ?
- (a) Pass book
 - (b) Cheque book
 - (c) Scorer book
 - (d) Minutes book
- (13) Who decides the bank rate ?
- (a) Commercial Bank
 - (b) Co-operative Bank
 - (c) Reserve Bank
 - (d) Regional Rural Bank
- (14) Who had given proper definition of Credit Creation ?
- (a) Thomas
 - (b) Fredric Benham
 - (c) Lord Cholse
 - (d) Irvin
- (15) Who determine the rate of interest ?
- (a) Finance Minister
 - (b) Prime Minister
 - (c) RBI
 - (d) SBI

- (16) The main person or compailly, carrying out funetions related to banking is called what ?
- (a) Managing Directed (b) Manager
(c) Banker (d) Director
- (17) In which year clearing house was started ?
- (a) 1775 (b) 1780
(c) 1800 (d) 1850
- (18) By Which card customer can withdraw money more than his credit balance ?
- (a) ATM (b) Debit Card
(c) Credit Card (d) Smart Card
- (19) What is security ?
- (a) Great value metal (b) Value added assets
(c) Derivatives (d) Valuable goods
- (20) In which clause crossing has defined ?
- (a) Clause - 129, 130
(b) Clause - 125, 126
(c) Clause - 127, 128
(d) Clause - 123, 124

SECTION - II

- 2** Explain the meaning of clearing house and describe its functions. **10**

OR

- 2** What is credit creation ? Explain the different process of credit creation.

3 Discuss the functions of Bank Manager. **10**

OR

3 What is security ? Explain various types of securities in short.

4 Inform in short about Foreign Banks in India. **10**

OR

4 Discuss traditional functions of the modern commercial banks.

5 Explain functions about loan section and cash section in commercial banks. **10**

OR

5 Discuss traditional functions of RBI. .

6 Write short notes : (Any Two) **10**

- (1) Co-operative banks
- (2) Private Banks in India
- (3) Railway Receipt
- (4) Regional Rural Bank.
